

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРКООПСПІЛКА

Хмельницький кооперативний торговельно-економічний
інститут

Циклова комісія комп'ютерної інженерії, облікових та фінансових
дисциплін



ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

ХКК ХКТЕІ

С. В. Леськова

02 2021 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для навчання за освітньо-професійним ступенем
«фаховий молодший бакалавр»
за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та
страхування**

Затверджено на засіданні
циклової комісії комп'ютерної
інженерії, облікових та
фінансових дисциплін
Протокол № 4 від 18.02.2021 року
Голова циклової комісії


(підпис)

Трофименко К. В.
(прізвище та ініціали)

Програма вступних випробувань для зарахування кваліфікованих робітників на навчання за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр» за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування / Хмельницький, ХКТЕІ, 2021, 15 с.

Укладачі: Ю. М. Нікольчук, к.е.н., доц., завідувач кафедри фінансів, обліку та аудиту
П. Д. Нагорний, к.т.н., доц., доцент кафедри фінансів, обліку та аудиту
О. О. Лопатовська, викладач кафедри фінансів, обліку та аудиту.

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Перелік питань з дисциплін, винесених на фахове вступне випробування.....	5
2.1. Банківські операції.....	5
2.2. Список рекомендованої літератури.....	8
2.3. Теорія бухгалтерського обліку.....	10
2.4. Список рекомендованої літератури.....	13
3. Критерії оцінювання знань	15

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень кваліфікованого робітника за відповідним спеціальностями в професійно-технічних навчальних закладах, беруть участь у загальному конкурсі за результатами фахових вступних випробувань.

Для проведення конкурсних фахових вступних випробувань на навчання на базі раніше здобутих освітньо-кваліфікаційних рівнів наказом ректора ХКТЕІ створюються фахові атестаційні комісії, діяльність яких регламентується Положенням про приймальну комісію ХКТЕІ.

Фахові вступні випробування проводяться фаховими атестаційними комісіями за програмами, затвердженими головою приймальної комісії ХКТЕІ.

Вступні випробування проводяться у письмовій формі, в підготовленій для проведення іспиту аудиторії. Після закінчення письмового випробування роботи здаються, перевіряються в той же день і оцінюються членами фахової атестаційної комісії. Голова фахової атестаційної комісії підсумовує результати і оголошує оцінки.

Змістовно-методичне забезпечення вступних випробувань для зарахування кваліфікованих робітників на навчання за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр» за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування здійснюють педагогічні працівники циклової комісії комп'ютерної інженерії, облікових та фінансових дисциплін.

На вступні випробування виносяться програмні завдання з наступної дисципліни:

1. Банківські операції.
2. Теорія бухгалтерського обліку.

Мета: перевірка достатньої якості знань, умінь та навичок для подальшого навчання за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр».

Завдання: виявити необхідний рівень навичок та умінь застосовувати інтегральні знання програмного матеріалу дисциплін відповідної спеціальності.

2.1. БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ

Тема 1. Порядок створення та організації діяльності банку

Походження, розвиток та функції комерційних банків.
Види та класифікація банків.

Організаційна структура та управління банком.

Створення та державна реєстрація банківських установ.
Ліцензування банківської діяльності. Форми і порядок реорганізації банківських установ.

Сутність, основні принципи організації банківських операцій, їх класифікація.

Тема 2. Операції з формування фінансових результатів діяльності банку

Сутність фінансового аналізу діяльності комерційного банку.

Формування доходів банку. Формування витрат банку.

Формування та розподіл прибутку банку.

Прибутковість банку: поняття та оцінювання.

Тема 3. Операції із забезпечення фінансового стану банку

Сутність фінансової стійкості комерційного банку та способи її забезпечення.

Ліквідність та платоспроможність банку. Оцінювання ресурсної бази банку з позицій ліквідності та забезпеченості потреб банку в ліквідних засобах.

Показники ділової активності банку. Аналіз ефективності управління.

Узагальнююча оцінка фінансового стану банку.

Тема 4. Кредитні операції банку

Сутність, принципи та функції кредиту, його значення в економіці.

Форми та види банківського кредиту.

Організація кредитної діяльності банку. Особливості укладення кредитних договорів.

Поняття кредитного портфеля банку та його якісна характеристика. Поняття і складові кредитної політики банку.

Методи надання та способи погашення кредиту.

Етапи процесу банківського кредитування. Методи ціноутворення на банківські позики.

Особливості формування резервів на покриття можливих втрат за кредитними операціями банку.

Тема 5. Депозитні операції банку

Характеристика депозитних операцій комерційного банку.

Формування депозитної політики банку. Договірне регулювання вкладних операцій.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.

Оцінка ефективності депозитної діяльності.

Тема 6. Операції банку з цінними паперами

Характеристика цінних паперів і видів банківської діяльності на фондовому ринку.

Класифікація і види банківських операцій з цінними паперами.

Операції з цінними паперами, що підлягають ліцензуванню.

Емісійні операції банків. Розміщення акцій та їх обіг.

Операції банків з облігаціями власної емісії.

Інвестиційні операції банку.

Операції банку з векселями.

Посередницькі (комісійні, клієнтські) операції банків з цінними паперами, їх загальна характеристика.

Тема 7. Операції банку в іноземній валюті

Економічні та організаційні основи здійснення валютних операцій.

Порядок відкриття та ведення валютних рахунків.

Поняття і види валютної позиції банку. Способи здійснення міжбанківських операцій в іноземній валюті.

Сутність торговельних валютних операцій та їх класифікація.

Особливості купівлі, обміну іноземної валюти за неторговельними операціями.

Форми міжнародних розрахунків: сутність, види, загальна характеристика.

2.2.Список використаної літератури

1. Андреева О. В. Банківська система: навч.-метод. посібник для сам. та інд. роботи. К.: ДЕТУТ, 2015. 183 с.
2. Вовчак О. Д. Банківська справа: навч. посіб. / О. Д. Вовчак, Н. М. Рушишин. Львів: «Новий Світ-2000», 2010. 560 с.
3. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 р. № 2121-14. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua> (дата звернення 25.01.2021 р.)
4. Закон України «Про державну таємницю» від 21.01.1994 р. № 3855-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua> (дата звернення 25.01.2021 р.)
5. Закон України «Про лізинг» від 16.12.1997 р., № 723/97. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua> (дата звернення 25.01.2021 р.)
6. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 р. № 679-XIV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua> (дата звернення 25.01.2021 р.)
7. Закон України «Про обіг векселів в Україні» від 05.04. 2001 р. №2374. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua> (дата звернення 25.01.2021 р.)
8. Закон України «Про платіжні системи та переказ грошей в Україні» від 05.04. 2001 р. № 2346-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua> (дата звернення 25.01.2021 р.)
9. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» від 23.09.1994р. № 185/94-ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua> (дата звернення 25.01.2021 р.)
10. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2001 р. № 2664-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua> (дата звернення 25.01.2021 р.)
11. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 р. № 3480-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua> (дата звернення 25.01.2021 р.)
12. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні. Затверджено Постановою Правління НБУ 28.08.2001 р. № 368. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua> (дата звернення 25.01.2021 р.)
13. Копилук О. І. Банківські операції: навч. посіб. К.:

Центр учбової літератури, 2012. 536 с.

14. Кузнецова С. А. Банківська система: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2014. 400 с.
15. Мельник П.В. Банківські системи зарубіжних країн: підручник. К.: Алерта, 2017. 586 с.
16. Петрук О.М. Банківська справа: навч. посіб. К.: Кондор, 2018. 464 с.
17. Сухарський В. С. Ощадно-банківська справа: посібник. Тернопіль: Астон, 2003. 464 с.

2.3. ТЕОРІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Тема 1. Основи бухгалтерського обліку

Виникнення та розвиток господарського обліку.

Роль бухгалтерського обліку в управлінні і контролі. Суть, функції та значення бухгалтерського обліку.

Види господарського обліку. Фінансовий та управлінський бухгалтерський облік.

Вимірники, що застосовуються в обліку.

Організація та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві та принципи бухгалтерського обліку відповідно до Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Предмет бухгалтерського обліку та його об'єкти.

Класифікація господарських засобів за складом і розміщенням та за джерелами їх утворення.

Загальна характеристика методу бухгалтерського обліку.

Елементи методу бухгалтерського обліку. Методика і техніка бухгалтерського обліку.

Методичні та технічні прийоми бухгалтерського обліку в умовах опрацювання даних вручну, з використанням комп'ютерів.

Тема 3. Бухгалтерський баланс

Бухгалтерський баланс, його зміст і побудова.

Зміст статей балансу і їх групування.

Вплив господарських операцій на зміни у балансі.

Терміни, що використовуються в НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Значення бухгалтерського балансу.

Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Поняття про рахунки бухгалтерського обліку, їх побудова та зв'язок із балансом. Рахунки активні, пасивні та активно-пасивні, їх характеристика.

Подвійний запис, його сутність і значення. Кореспонденція рахунків. Прості та складні бухгалтерські проведення. Контрольне та пізнавальне значення подвійного запису.

Синтетичні й аналітичні рахунки бухгалтерського обліку, взаємозв'язок між ними. Поняття про синтетичні й аналітичні рахунки, їх характеристика та взаємозв'язок між ними.

Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку. Оборотні відомості за рахунками синтетичного й аналітичного обліку.

План рахунків бухгалтерського обліку. Поняття плану рахунків, його зміст і значення. Взаємозв'язок між планом рахунків і балансом.

Тема 5. Первинне спостереження, документація та інвентаризація

Бухгалтерські документи, їх класифікація.

Загальні поняття про первинне спостереження й облікові документи. Носії первинної облікової інформації. Вимоги до змісту, структури й оформлення документів.

Класифікація бухгалтерських документів.

Організація документообороту. Інвентаризація, її види та значення.

Тема 6. Форми бухгалтерського обліку

Облікові реєстри. Поняття та роль облікових реєстрів у бухгалтерському обліку.

Класифікація облікових реєстрів за: змістом, характером записів, видом вимірників, формою побудови, цільовим напрямом і формою.

Правила ведення облікових реєстрів. Способи виявлення та виправлення помилок в обліку: коректурний, сторнування, додаткових проводок.

Форми бухгалтерського обліку, їх сутність. Характеристика різних форм бухгалтерського обліку.

Тема 7. Облік господарських процесів

Поняття основних засобів і їх амортизація.

П(С)БО 7 «Основні засоби» та П(С)БО 9 «Запаси» про визнання та оцінку основних засобів та запасів.

Виробничі запаси і їх характеристика. Облік руху виробничих запасів.

Прямі витрати. Непрямі витрати, їх розподіл та списання. Формування собівартості готової продукції.

Облік процесу реалізації та фінансового результату.

Основи обліку на торговельних підприємствах.

Тема 8. Основи бухгалтерської звітності

Звітність, її роль та значення в управлінні.

Склад фінансової звітності. Організація складання фінансової звітності.

Характеристика НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Принципи побудови та заповнення бухгалтерської фінансової звітності.

2.4. Список використаної літератури

1. Бачинський В.І., Куцик П.О., Медвідь Л.Г., Попітін Т.В. Бухгалтерський облік (загальна теорія): Навч. Посіб. Львів: «Магнолія 2006», 2016. 319 с.

2. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік : підруч. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 480 с.

3. Бухгалтерський облік : навч. посібник / Т.В. Давидюк, О.В. Маноїленко, Т.І. Ломаченко, А.В. Резніченко. Харків, Видавничий дім «Гельветика», 2016. 392 с.

4. Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік : навч. посібник для вчз / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів ; М-во освіти і науки України. К. : Центр учб. літ., 2016. 424 с.

5. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99р. №996-XIV.

6. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: первинні документи та порядок їх заповнення : навч. посібник для ВНЗ. К. : Центр учб. літ., 2014. 600 с.

7. Мельник Т.Г. Бухгалтерський облік. Практикум./ Мельник Т.Г. К.: Кондор видавництво, 2014. 425 с.

8. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73.

9. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291.

10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.99 р. № 237.

11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.01.00 р. №20.

12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 290.

13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.99 р. № 318.

14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.00 р. № 92.

15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: Наказ Міністерства фінансів України від 18.10.99 р. №242.

16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.99 р. № 246.

17. Серпенінова Ю. С. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посіб. – Суми : Університетська книга, 2015. 336 с.

18. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність. Підруч. 7-те вид. допов. і перероб. К.: Алерта, 2016. 928 с.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Фахове вступне випробування проводиться в письмовій формі.

Тривалість тестування – 1 година (60 хвилин).

Тести складаються з 24 завдань:

Тести мають закриту форму, тобто надаються завдання з вибором однієї відповіді з чотирьох варіантів відповідей, одна з яких - правильна. Кожне завдання оцінюється 0,5 балів

Сумарна максимальна кількість – 12 балів.

Результат фахового вступного іспиту для конкурсного відбору осіб, які на основі освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника вступають для здобуття освітнього ступеня молодшого бакалавра – від 1 до 12.

Мінімальна кількість балів за один іспит, що дозволяє приймати участь у конкурсному відборі становить 4 бали, максимальна – 12.

Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час, особи, знання яких було оцінено балами нижче встановлених правилами прийому мінімального рівня, а також особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються.

Перескладання вступних випробувань не допускається.

Апеляції на результати вступних випробувань, що проведені навчальним закладом, розглядає апеляційна комісія ХКК ХКТЕІ, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом ректора.